

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce **B. B.**, zastoupeného *JUDr. Oldřichem Heinem*, bytem 301 21 Plzeň, Kollárova 6, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení se sídlem v Praze 5**, Křížová 25 (dále jen *ČSSZ Praha*), v řízení o žalobě ze dne 31.5.2010 proti rozhodnutí žalované ze dne 27.4.2010 č.j. X o plný invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ČSSZ Praha ze dne 27.4.2010 č.j. X se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 27.4.2010, jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila rozhodnutí ze dne 16.2.2010 č.j. 490 416 297, jímž byl žalobci nebyl přiznán plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Cheb ze dne 14.12.2009 není plně invalidní, ale je dál částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 40%. Žalobce vyjádřil nesouhlas s prvoinstančním i s druhoinstančním rozhodnutím žalované, neboť je přesvědčen, že především je třeba vyjasnit zásadní právní otázku, zda předpokladem přiznání plné invalidity mohou být pouze vyhláškou uvedená zdravotní postižení (která ovšem nikdy nemohou být uvedena v úplnosti) anebo úplná ztráta schopnosti výdělečné činnosti (tj. trvalá nezaměstnatelnost) z prokazatelně vážných zdravotních důvodů. Mnohá velice vážná

zdravotní postižení, posuzovaná jako důvod k přiznání trvalé invalidity, totiž nevylučují rekvalifikaci ani určitá specializovaná zaměstnání, zatímco úplná nemožnost rekvalifikace, prokazatelná nezaměstnatelnost a tudíž i úplná ztráta schopnosti výdělečné činnosti by měly být logickým důvodem k přiznání plné invalidity (viz § 39 odst. 3 z.č. 155/95 Sb.). Plná invalidita se totiž vztahuje ke ztrátě schopnosti výdělečné činnosti a tudíž i pracovní způsobilosti, nikoli pouze k nezpůsobilosti postarat se sám o sebe (tj. k nezpůsobilosti soběstačnosti). Toto právní posouzení považuje žalobce za zcela zásadní a proto se obrací na soud, aby rozhodl, zda předpokladem plné invalidity je pouze některé z vyhláškou č. 284/95 Sb. vyjmenovaných závažných zdravotních postižení bez jakéhokoliv vztahu k možné schopnosti výdělečné činnosti, anebo závažné zdravotní postižení zcela vylučující zaměstnatelnost a tedy i jakoukoliv výdělečnou činnost. Pokud totiž někdo nemůže být zaměstnán a přesto se o sebe dokáže přiměřeně postarat, pak částečný invalidní důchod vůbec nemůže stačit k zajištění jeho obživy a osobních potřeb. Žalobce poukázal na § 2 odst. 4 správního řádu (tj. zákon č. 500/2004 Sb.), kde je uvedeno, že „správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu“ (tj. materiální stránka věci). Dále poukázal na § 3 téže normy, kde je uvedeno, že „nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.“ Nestačí tedy pouhá formální aplikace platného práva, ale je nutno přihlížet i k okolnostem případu a vnitřnímu smyslu normy. Žalobce měl i výhrady k náležitostem vydaných rozhodnutí, která svým obsahem ani formou neodpovídají ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Aktuální rozsah svého zdravotního postižení žalobce doložil lékařskou zprávou MUDr. P. V. ze dne 19.5.2010 - jedná se o chronické kožní postižení dlaní obou rukou, které je léčbou nezlepšitelné. Závěrem bylo navrženo zrušení napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 16.2.2010 a vrácení věci žalované.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní – dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen *zákon*), ve znění platném do 31.12.2009, je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

- a) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo
- b) je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru o důvodnosti *žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 27.4.2010 č.j. X.* Soud přezkoumal i obsah napadeného rozhodnutí žalované ze dne 27.4.2010 a dospěl k závěru i *s přihlédnutím k ustanovení § 67 odst. 2 věta první a § 68 odst. 1 až 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád* (rozhodnutí se vyhotovuje v písemné formě, obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků a ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a označení účastníků; v odůvodnění se uvedou důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením v podkladu rozhodnutí), že *žalovaná do rozhodnutí ze dne 27.4.2010 úvahy požadované správním řádem neuvedla a neuvedla ani žádné informace o tom, jak se vypořádala s námitkami žalobce ze dne 25.2.2010* (nesouhlas se způsobem posuzování jeho zdravotního stavu OSSZ v Chebu; dle něho trvalá nezaměstnatelnost s ohledem na zdravotní stav), pouze odkázala na potvrzení posudku OSSZ Cheb ze dne 14.12.2009 posudkem o invaliditě ČSSZ ze dne 21.4.2010. Dále musí soud konstatovat, že *obsah záznamu o jednání ČSSZ dne 21.4.2010 neodpovídá obsahu posudku o invaliditě datovaného téhož dne, který byl po jednání vypracován, i když na jeho základě žalovaná vydala žalobou napadené rozhodnutí o námitkách žalobce. V uvedeném záznamu o jednání nejsou vůbec uvedeny lékařské nálezy, které byly v řízení o námitkách hodnoceny posuzujícím lékařem, ani příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, rovněž není uvedeno, dle jakého předpisu byl zdravotní stav hodnocen a pouze je uvedena ztráta schopnosti soustavné výdělečné činnosti výši 35%, tudíž ani následný posudek o invaliditě vypracovaný rovněž 21.4.2010 nesplňuje všechny podmínky stanovené v § 7 (náležitosti posudku o invaliditě) vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), jenž nabyla účinnosti dnem 1.1.2010.*

Dle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. ve znění platném od 1.1.2010 není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád, s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

Soud rovněž nemohl přehlédnout, že v této věci nebyla naplněna zásada, že odvolací orgán se v odůvodnění rozhodnutí o odvolání (tj. námitkách) musí vypořádat se všemi důvody uvedenými v odvolání a uvést, o které právní předpisy a jejich ustanovení se při rozhodování opírá a jakými úvahami se při jejich použití řídil; pokud tak neučiní, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a), odst. 3 s.ř.s.), jak vyplývá i z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19.1.2006 č.j. 31Ca 53/2005-33. Rovněž Nejvyšší správní soud se sídlem v Brně (dále jen NSS) se k otázce přezkoumatelnosti správních rozhodnutí vyslovil rozšířeným senátem v usnesení ze dne 19.2.2008, č.j. 7Afs 212/2006-74, www.nssoud.cz, v němž uvedl, že: „je nepřezkoumatelné takové rozhodnutí odvolacího správního orgánu, pokud rozsah provedeného správního přezkoumání nenalezne odraz v písemném odůvodnění rozhodnutí odvolacího správního orgánu“.

K otázce přezkoumatelnosti správních aktů se vyjádřil NSS také v rozsudku č.j. 7Afs 1/2010-53 ze dne 4.2.2010, v němž v návaznosti na usnesení rozšířeného senátu NSS č.j. 7Afs 212/2006-74 ze dne 19.2.2008 konstatoval: „Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů je třeba vykládat v jejím skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí v důsledku nemožnosti zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Pakliže správní orgán vydá rozhodnutí, které je přezkoumatelné ve správním soudnictví, přičemž z jeho odůvodnění nelze ničeho zjistit (obsah a důvody jeho vydání), je zcela opodstatněný názor soudu, že je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné a je třeba jej pro tuto vadu zrušit“.

S ohledem na § 88 zákona č. 582/1991 Sb. ve znění platném od 1.1.2010 je smyslem námitkového řízení přezkoumat rozhodnutí správního orgánu tak, aby na konkrétní nesouhlas a námitky účastníka řízení byla dána zcela přesvědčivá, srozumitelná a jasná odpověď formou správního aktu a vyjasnění toho, jakým způsobem k předmětnému rozhodnutí správní orgán dospěl, což v dané věci však není. Pokud účastník řízení, tj. žalobce, nezjistí z rozhodnutí jeho důvody, nemůže se proti němu účinně bránit a celé další řízení - správní i následné soudní - po podání žaloby pak postrádá svůj primární význam.

Procesněprávní úprava účinná od 1.1.2010 nepochybně klade na žalovanou jako na správní orgán rozhodující o opravném prostředku kvalitativně úplně jiné požadavky na odůvodnění rozhodnutí o námitkách, než jaké byly dosud kladeny na její rozhodnutí, pokud rozhodovala pouze v jednom stupni. Záleží tudíž pouze na žalované, aby těmto nově na ni kladeným požadavkům dostála i přes veškeré event. těžkosti, které však nikdy nemohou jít k tíži účastníka řízení či vést k poškození jeho práv. Pro vymezení požadavků kladených na

rozhodnutí o námitkách lze vycházet z dosavadní judikatury NSS o požadavcích kladených do 31.12.2009 na přezkoumatelnost rozhodnutí v důchodových věcech.

S ohledem na shora uvedené proto soud nezbylo než rozhodnout, jak uvedeno ve výroku I. rozsudku, o zrušení předmětného rozhodnutí, jelikož *z jeho odůvodnění není možno zjistit, zda se zdravotní stav žalobce zlepšuje či zhoršuje, případně je setrvalý, jak se žalovaná vypořádala s námitkami žalobce a jím doloženou lékařskou zprávou, tudíž neobsahuje dostatečné a přesvědčivé zdůvodnění*, proč žalobce nesplňuje podmínky plné invalidity dle zákona ve znění platném do 31.12.2009 a proč se nejedná o invaliditu druhého až třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) až c) téhož zákona ve znění platném od 1.1.2010. Napadené rozhodnutí žalované je tudíž nepřezkoumatelné, když nepřezkoumatelnost rozhodnutí zjišťuje soud ex offio a nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K učinění takového závěru soudem není zapotřebí namítání nepřezkoumatelnosti žalobcem; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž by se námitkami žalobce musel věcně zabývat (viz rozsudek NSS ze dne 9.6.2004 sp.zn. 5A 157/2002 publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 359/2004). *V této věci však žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí předcházejícího, což však soud nezjistil, jelikož rozhodnutí byla vydána oprávněným správním orgánem dle příslušného zákona a souvisejících předpisů i v souladu s nimi.*

V této věci nebyla ze strany žalované dodržena zásada, že rozhodnutí musí mít oporu v odůvodnění, neboť výrok rozhodnutí nelze chápat odtrženě od důvodů, které k němu vedly (dle § 85a odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, však platí, že v řízení o věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí). Soud proto ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalované ze dne 27.4.2010 shora uvedeného čísla zrušil pro zjištěné vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti (§ 76 odst. 1, § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 s.ř.s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, jak vyplývá z výroku I. rozsudku. Za tohoto stavu se soud věcně nezabýval námitkami žalobce uvedenými v žalobě.

Žalovaná tedy v této věci vydá nové rozhodnutí, jímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni sp.zn. 16Cad 43/2010 ze dne 11.8.2010, jehož výrok i odůvodnění bude zcela v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a rovněž i s příslušnými ustanoveními zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění, *ale až poté, co bude řádně posouzen zdravotní stav žalobce a vypracován posudek o invaliditě odpovídající všem kritériím.*

Soud ještě podotýká, že právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. a rovněž připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. *v této věci k datu 27.4.2010.*

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce, který měl ve věci plný úspěch však náhradu nákladů řízení nepožadoval.

P o u ě n í :   **Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).**
Kasační stížnost proti tomuto rozsudku lze podat pouze za podmínek stanovených v § 102 a následující s.ř.s. ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu se sídlem v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních a stěžovatel, který nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).
Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozsudku je nepřijatelná (§ 104 odst. 2 s.ř.s.).

V Plzni dne 11. srpna 2010

JUDr. Alena Hocká,v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Michaela Vurmová